

Uzasadnienie

W obecnym stanie prawnym od dnia 1 maja 2004 r. obowiązuje wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. (Dz. U. Nr 33, poz. 289 i Nr 165, poz. 1727) Polska Klasyfikacja Działalności (PKD), która została opracowana na podstawie statystycznej klasyfikacji działalności Unii Europejskiej – NACE, wprowadzonej rozporządzeniami Rady Nr 3037/90 z dnia 9 października 1990 r. (OJ Nr L 293 z 24.10.1990r.) zmienionej rozporządzeniem Komisji Europejskiej Nr 761/93 z dnia 24 marca 1993 r. (OJ Nr L 83 z 3.04.1993 r.) oraz rozporządzeniem Komisji Europejskiej Nr 29/2002 z dnia 19 grudnia 2001 r. (OJ L 6 z 10.10.2002 r.) i jest w pełni spójna i porównywalna metodologicznie, pojęciowo, zakresowo i kodowo z klasyfikacją NACE Rev.1.1. Obowiązująca PKD jest klasyfikacją pięciostopniową z jednym, dodatkowym poziomem pośrednim dla niektórych sekcji. Poziomy PKD to sekcje (17 grupowań), podsekcje (występujące tylko w sekcjach obejmujących działalność przemysłową - ogółem 16 grupowań), działy (60 grupowań), grupy (224 grupowania), klasy (520 grupowań) i podklasy (683 grupowania).

Parlament Europejski przyjął w dniu 12 października 2006 r. rozporządzenie w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2. wprowadzone rozporządzeniem (WE) nr 1893 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz. U. UE L 393 z 30.12.2006 r. str.1). Modyfikacja miała na celu uwzględnienie nowych rodzajów działalności, które pojawiły się w gospodarce w ciągu ostatnich 15 lat oraz zapewnienie zharmonizowania statystyk gospodarczych w ramach Unii Europejskiej i zgodności z międzynarodową klasyfikacją działalności – ISIC rev. 4 (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities), co ułatwi globalną wymianę informacji.

Klasyfikacja NACE Rev. 2 obejmuje:

- 1) pierwszy poziom składający się z grupowań oznaczonych kodem alfabetycznym (sekcje),

- 2) drugi poziom składający się z grupowań oznaczonych dwucyfrowym kodem numerycznym (działy),
- 3) trzeci poziom składający się z grupowań oznaczonych trzycyfrowym kodem numerycznym (grupy),
- 4) czwarty poziom składający się z grupowań oznaczonych czterocyfrowym kodem numerycznym (klasy).

W lipcu 2005 r. Rada Ministrów zaakceptowała przedłożoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego „Informację na temat prac nad przygotowaniem nowych klasyfikacji oraz regulacji Unii Europejskiej wprowadzających od 2007 r. zmiany w podstawowych klasyfikacjach gospodarczych”, a Prezes Rady Ministrów zarządzeniem nr 60 z dnia 15 lipca 2005 r. powołał Międzyresortowy Zespół do Spraw Wdrożenia Klasyfikacji Działalności oraz Klasyfikacji Wyrobów i Usług, w którego składzie znaleźli się przedstawiciele ministrów właściwych do spraw: administracji publicznej, budownictwa, finansów publicznych, gospodarki, informatyzacji, kultury i dziedzictwa narodowego, łączności, nauki, oświaty i wychowania, rolnictwa, rynków rolnych, sprawiedliwości, szkolnictwa wyższego, środowiska, transportu, zdrowia oraz Prezesów: Narodowego Banku Polskiego, Rządowego Centrum Studiów Strategicznych i Głównego Urzędu Statystycznego. W ramach zadań określonych w powołanym zarządzeniu Zespół zdecydował o konieczności i zasadności wprowadzenia klasyfikacji krajowej, tj. Polskiej Klasyfikacji Działalności, bardziej szczegółowej niż klasyfikacja Unii Europejskiej, dodając piąty poziom składający się z grupowań oznaczonych pięciodzianowym kodem alfanumerycznym (podklasy). Przedkładany projekt klasyfikacji krajowej, rozwinięty do poziomu podklas w stosunku do klasyfikacji europejskiej, obowiązującej dla celów statystycznych, uwzględnia krajowe potrzeby informacyjne w zakresie uzgodnionym z zainteresowanymi.

Przedmiotem prac Zespołu był temat wdrożenia nowej klasyfikacji – jako standardu – do rejestrów urzędowych i administracyjnych systemów informacyjnych. Zespół zdecydowanie opowiedział się za tym, aby nowa klasyfikacja była stosowana od dnia wejścia w życie rozporządzenia w rejestrze i ewidencji, od wpisu, do których zależy podjęcie działalności gospodarczej przez podmiot, tj. Ewidencji Działalności Gospodarczej, Krajowym Rejestrze Sądowym oraz Krajowej Ewidencji Podatników. Rozważano różne warianty przeklasyfikowania rodzaju działalności, w tym m.in. przez urzędy skarbowe. Zespół nie osiągnął consensusu w tej kwestii.

W związku z powyższym - na wniosek Ministra Finansów - projekt zakłada przeklasyfikowanie rodzajów działalności wyłącznie za pośrednictwem krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON, sukcesywnie - w okresie od dnia 1 lipca 2008 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. - w oparciu o informacje zebrane w ankiecie aktualizacyjnej, na podstawie § 14 ust. 1 pkt 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z 2001 r. Nr 12, poz. 99 oraz z 2003 r. Nr 221, poz. 2195), przy czym:

- w odniesieniu do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – przeklasyfikowanie odbywać się będzie z udziałem urzędów gmin, w oparciu o bezpośredni wywiad z podmiotem, który zgłosi się do urzędu gminy w celu dokonania zmian w ewidencji działalności gospodarczej w trybie art. 7 d ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z późn. zm.), co pozwoli zaktualizować bazę centralną rejestru Regon w czasie rzeczywistym w trybie on-line. Zaświadczenia urzędów statystycznych potwierdzające przeklasyfikowanie tej grupy podmiotów będą wydawane w urzędach gmin,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej - przeklasyfikowanie odbywać się będzie w urzędach statystycznych w oparciu o ankiety aktualizacyjne wysyłane sukcesywnie do podmiotów. Otrzymane ankiety zostaną wprowadzone do bazy centralnej rejestru Regon, a podmioty otrzymają zaświadczenia o numerze Regon, potwierdzające zmianę symbolu PKD oraz ewentualnie innych zgłoszonych cech,
- zaświadczenia zawierać będą kody PKD 2007 i PKD 2004, co pozostaje w związku z przepisami § 4 projektu rozporządzenia.

Indywidualne gospodarstwa rolne będą aktualizowane w oparciu o przepisy § 14 ust. 1 pkt 2 powołanego rozporządzenia.

Przewidziany w § 3 ust. 2 tryb przekazania Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Finansów oraz Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zaktualizowanego zbioru rejestru REGON wynika z przyjęcia zasady, że każdy z

autonomicznych rejestrów nie będzie przeprowadzał ich aktualizacji w związku ze zmianą klasyfikacji, a dokona tego Prezes GUS w opisanym wyżej trybie i przekaże zbiór REGON innym organom prowadzącym rejestry urzędowe. Pozwoli to zaoszczędzić czas pracowników i ograniczyć wydatki.

Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) jest standardem, do którego odnoszą się liczne przepisy (m.in. dotyczące utworzenia specjalnych stref ekonomicznych, zróżnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków) i ich zmiana wymaga analizy i musi być rozłożona w czasie. Z tego względu konieczny jest przepis § 4 rozporządzenia.

Wyjaśnienia i klucze powiązań z klasyfikacją PKD 2004 stanowią integralną część PKD 2007.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które będzie oddziaływał projektowany akt normatywny.

Wprowadzenie nowej klasyfikacji będzie miało wpływ na:

- systemy informacyjne administracji publicznej i rejestry,
- podmioty gospodarki narodowej - konieczna będzie zmiana opisu rodzajów działalności gospodarczej przy wpisie do ewidencji i rejestrów oraz aktualizacja tych wpisów, a także dokonanie zmian w prowadzonej ewidencji i dokumentacji,
- organy administracji publicznej - konieczne będzie dostosowanie dotychczasowych regulacji prawnych odwołujących się do PKD 2004 do nowej klasyfikacji PKD 2007.

2. Zakres i wyniki konsultacji społecznych:

Projekt został przekazany do zaopiniowania organizacjom związkowym, samorządom zawodowym i organizacjom pracodawców, tj. do:

Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
Rady Krajowej NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
Krajowego Związku Rolników, Kólek i Organizacji Rolniczych,
Forum Związków Zawodowych,

Business Centre Club – Związku Pracodawców,
Konfederacji Pracodawców Polskich,
Krajowej Izby Gospodarczej,
Związku Rzemiosła Polskiego,
Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych,
Polskiej Izby Ubezpieczeń,
Polskiej Rady Biznesu,
Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego,
Naczelnej Izby Lekarskiej,
Naczelna Izba Aptekarskiej,

a także był umieszczony na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego (www.stat.gov.pl). Do projektu nie wpłynęły zgłoszenia składane w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Uwagi zostały zgłoszone przez Naczelną Radę Lekarską i dotyczyły zarówno obciążenia kosztami przeklasyfikowania w ewidencji działalności gospodarczej działalności prowadzonej w formie praktyki lekarskiej, jak i doprowadzenia do zgodności zapisów wg PKD do obowiązującego stanu prawnego. Na specjalnie zorganizowanym spotkaniu z udziałem przedstawicieli Naczelnej Rady Lekarskiej oraz Ministerstwa Zdrowia wyjaśnione zostały wątpliwości i osiągnięto porozumienie, co do treści zapisów.

W związku z licznymi uwagami, które napłynęły do projektu, Główny Urząd Statystyczny zorganizował konferencję uzgodnieniową, przesyłając przed jej terminem do podmiotów, które opiniowały wcześniejszą wersję, nową wersję projektu rozporządzenia, zestawienie otrzymanych uwag wraz ze stanowiskiem GUS oraz wyjaśnienia do PKD wraz z kluczami powiązań PKD 2004 – PKD 2007 oraz PKD 2007 – PKD 2004. Po konferencji uzgodnieniowej wszyscy zainteresowani mieli możliwość ponownego zgłoszenia uwag i w ich wyniku aktualnie przedstawiany projekt został dopracowany.

W dniu 28 marca 2007 r. odbyło się posiedzenie powołanego zarządzeniem nr 60 Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 lipca 2005 r. Międzyresortowego Zespołu do Spraw Wdrażania Klasyfikacji Działalności oraz Klasyfikacji Wyrobów i Usług, który wyraził swoje stanowisko do projektu rozporządzenia, Polskiej Klasyfikacji

Działalności wraz z kluczami powiązań pomiędzy klasyfikacjami PKD 2004 – PKD 2007 oraz PKD 2007 – PKD 2004 – prezentowanymi na tym etapie w formie załącznika do obwieszczenia. W związku z uwagami zgłoszonymi przez Rządowe Centrum Legislacji w aktualnej wersji projektu wyjaśnienia i klucze powiązań stanowią integralną część Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Projekt został również przekazany dodatkowo przy piśmie z dnia 29 czerwca 2007 r. (znak: SP-11-024-81/06) do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego i został rozpatrzony z udziałem przedstawiciela Prezesa GUS w dniu 24 sierpnia 2007 r. przez Zespół ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej oraz Środowiska, który nie wniósł zastrzeżeń. Stanowisko Komisji nie zostało przedstawione na piśmie.

3. Wpływ regulacji na:

- sektor finansów publicznych:

Koszty operacji przeklasyfikowania rejestru podmiotów gospodarki narodowej REGON poniesie budżet Państwa, gdyż na podstawie ankiet aktualizacyjnych:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej będą przeklasyfikowane przez służby statystyki publicznej,
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą będą przeklasyfikowane w rejestrze REGON we współpracy służb statystyki publicznej z urzędami gmin. Zadania te urzędy gmin będą wykonywały jako zadania zlecone w ramach zadań wykonywanych w związku z prowadzeniem ewidencji działalności gospodarczej.

Prowadzący indywidualne gospodarstwa rolne zostaną przeklasyfikowani w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 11 maja 1994 r. o zadaniach zleconych gminie, związanych z organizacją i prowadzeniem spisów rolnych (Dz. U. Nr 67, poz. 288 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268) jako zadania zlecone gminom.

W związku z uwagami zgłoszonymi przez Ministerstwo Finansów dokonano zaktualizowania kosztów poprzez przyjęcie do wyliczeń liczby podmiotów ujętych w rejestrze REGON na dzień 20 lipca 2007 r. i uszczegółowienia kalkulacji kosztów poprzez rozdział niektórych pozycji tabeli między urzędy gmin i urzędy statystyczne.

Dane przyjęte do kalkulacji kosztów:

- Liczba podmiotów w rejestrze REGON wg stanu na dzień 20 lipca 2007 r. – 3.644.657 podmiotów ogółem, z tego:
 - 2.761. 550 osób fizycznych,
 - 883.107 osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej,
 - 376.555 jednostek lokalnych podmiotów, o których mowa wyżej (309.661 jednostek lokalnych osób fizycznych i 66.894 jednostek lokalnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej).
- Szacowana liczba podmiotów w rejestrze REGON wg stanu na czerwiec 2008 r. - ok. 4.020.000 (na podstawie analizy okresu grudzień 2004 r. – lipiec 2007 r. przyjęto 0,5% roczny przyrost liczby nowopisywanych podmiotów), w tym:
 - osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – ok. 3.055.000,
 - osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – ok. 965.000.

Kalkulacja kosztów przeklasyfikowania.

Szacunkowe koszty przeklasyfikowania podmiotów wpisanych do rejestru REGON przy wykorzystaniu ankiety aktualizacyjnej i gminnych wykazów gospodarstw i działek rolnych przedstawiają się następująco:

Lp.	Czynności	Koszty w zł		
		ogółem	2008 r.	2009 r.
CENTRALNY OŚRODEK INFORMATYKI STATYSTYCZNEJ				
1.	Opracowanie projektu modułu „Przeklasyfikowanie podmiotów” oraz jego oprogramowania, testowania i wdrożenia	1.180.000	1.180.000	-
2.	Zakup komputerów i drukarek	2.160.000	2.160.000	-
3.	Zakup i budowa centralnej infrastruktury teleinformatycznej	3.600.000	3.600.000	-
Razem COIS		6.940.000	6.940.000	-
URZĘDY GMIN				
4.	Realizacja ankiety aktualizacyjnej dotyczącej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem rolników indywidualnych)			
	4.1. Zakup papieru potrzebnego do wydruku ankiet	213.900	85.600	128.300
	4.2. Druk ankiet	1.497.000	450.000	1.047.000
	4.3. Wprowadzenie ankiet do systemu rejestru	9.165.000 ¹	2.800.000 ¹	6.365.000 ¹
	4.4. Telefoniczne monitowanie zwrotu wysłanych do podmiotów ankiet	1.811.300	543.400	1.267.900
5.	Aktualizacja indywidualnych gospodarstw rolnych	10.000.000 ¹	-	10.000.000 ¹
Razem urzędy gmin		22.687.200	3.879.000	18.808.200¹
URZĘDY STATYSTYCZNE				
6.	Realizacja ankiety aktualizacyjnej dotyczącej osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej			
	6.1. Zakup papieru potrzebnego do druku ankiet	96.500	40.000	56.500
	6.2. Druk ankiet	675.500	300.000	375.500
	6.3. Wysyłka ankiet	3.628.400	1.600.000	2.028.400
	6.4. Wprowadzenie ankiet do systemu rejestru	5.790.000 ¹	2.600.000 ¹	3.190.000 ¹
	6.5. Zakup papieru potrzebnego do druku zaświadczeń oraz załączników potwierdzających przeklasyfikowanie podmiotów	80.400	24.000	56.400
	6.6. Druk zaświadczeń	281.400	84.400	197.000
	6.7. Wysyłka zaświadczeń do podmiotów	6.271.200	2.200.000	4.071.200
	6.8. Telefoniczne monitowanie zwrotu wysłanych do podmiotów ankiet	584.000	117.000	467.000

Razem urzędy statystyczne		17.407.400	6.965.400	10.442.000
7.	Pozostałe prace ²	6.937.400	1.400.000	5.537.400
Razem pozostałe prace		6.937.400	1.400.000	5.537.400
Ogółem koszty przeklasyfikowania		53.972.000	19.184.400	34.787.600

1) Koszty osobowe wraz z pochodnymi

2) Koszty osobowe wraz z pochodnymi związane z pracami organizacyjnymi i nadzorem oraz szkoleniami urzędów gmin.

Główny Urząd Statystyczny, jako jednostka odpowiedzialna za przeklasyfikowanie podmiotów wpisanych do rejestrów urzędowych poprzez ankietę aktualizacyjną rejestru REGON, jest odpowiedzialny za kompletność realizacji tej ankiety, tj. za doprowadzenie do każdego podmiotu rejestru kodu PKD 2007. Dlatego też, w pozycji 7 tabeli (pozostałe prace) planuje się przeznaczenie znacznej części środków na wzmożenie akcji sukcesywnego monitorowania podmiotów, które – jak wynikałoby z monitorowania przebiegu akcji – nie zrealizują obowiązku przeklasyfikowania rodzaju działalności wg PKD 2007 w rejestrze REGON.

Środki zaplanowane w tej pozycji (6.973.400 zł) przeznaczone są do sfinansowania następujących prac GUS, urzędów statystycznych (US) i Centralnego Ośrodka Informatyki Statystycznej (COIS):

- 1) organizacja i nadzór przebiegu zadania (GUS),
- 2) opracowywanie założeń do zmian systemu informatycznego REGON (GUS),
- 3) przygotowywanie materiałów szkoleniowych dla gmin, prowadzenie informatorium dla gmin i podmiotów (GUS),
- 4) szkolenia dla urzędów gmin na temat sposobu aktualizacji rejestru REGON w trybie pracy on-line z centralną bazą rejestru REGON, o ile takie potrzeby zostałyby zgłoszone (GUS/US/COIS),
- 5) dodatkowe monity telefoniczne w sprawie zwrotu ankiet aktualizacyjnych wszystkich podmiotów (US),

6) prace związane z dotarciem do podmiotów uporczywie uchylających się od przeklasyfikowania – prace ankietów (US),

7) prace związane z ewentualną zmianą oprogramowania aktualizacji rolników indywidualnych (COIS), pokrycie rzeczywistego stanu liczby podmiotów w dniu rozpoczęcia przeklasyfikowania.

W toku dodatkowych uzgodnień rozliczone w ten sposób koszty zostały przedstawione Ministerstwu Finansów i zaakceptowane (pismo z dnia 31 sierpnia 2007 r. znak: PF-SAT/DK-146/2007/PZKK-557/418);

- rynek pracy:

nie ma wpływu;

- konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw:

dokonany zostanie spójny opis rodzajów działalności w skali globalnej, co pozwoli na wyszukiwanie na podstawie danych z ewidencji i rejestrów partnerów biznesowych i pozwoli zapewnić prawidłową wymianę informacji i porównywalność danych w skali międzynarodowej oraz możliwość dokonywania bezpośrednich porównań podmiotów działających na światowym rynku;

- sytuację i rozwój regionów:

nie ma bezpośredniego wpływu, ale pozwoli na opis prowadzonych w danym regionie działalności i ich analizę.

Według opinii Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej (pismo z dnia 24 października 2007 r. znak: Min. TN/2708/2007/DP/iż) projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Główny Urząd Statystyczny otrzymał również pismo Dyrektora Generalnego Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich (Eurostat) pana H. Carré z dnia 7 czerwca 2007 r. potwierdzające zgodność Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) z NACE Rev.2 i informujące, że stosownie do art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1893 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. Eurostat wyraził zgodę na treść projektowanej polskiej wersji klasyfikacji.